

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 312/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen omaishoitajien valmennuksen yhdenvertaisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Anneli Kiljusen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 312/2019 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä omaishoidon valmennuksen yhdenvertaisuuden varmistamiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Omaishoitajien valmennuksen järjestäminen tuli lakisääteiseksi vuoden 2018 alussa. Kunnan velvollisuus järjestää tarvittaessa omaishoitajille valmennusta omaishoitajan tehtävään koskee omaishoitajia, jotka ovat tehneet kunnan kanssa omaishoitosopimuksen. Valmennuksen tarvetta arvioitaessa kunnan on otettava huomioon myös omaishoitajan ja hoidettavan mielipide.

Valmennuksen lakisääteistämisen tavoitteena oli lisätä omaishoitajien yhdenvertaisuutta valmennuksen saamisessa. Ennen uudistusta vain suhteellisen pieni osa omaishoitajista sai valmennusta järjestöiltä tai kunnilta. Kuntien antaman valmennuksen sisältö, kesto ja toteuttamistavat vaihtelevat kuitenkin edelleen paljon. Valmennusta järjestetään kuntien omana toimintana, yhteistyössä järjestöjen kanssa ja ostopalveluna yrityksiltä.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA) avustusten käyttöä on rajattu siten, että avustusta ei voi käyttää toimintaan, joka kuuluu kunnan järjestämisvastuun piiriin. Tällä vältetään sitä, että STEA-avustuksia käytettäisiin järjestöjen toiminnan tukemisen sijasta korvaamaan palveluja, jotka kuntien tulee lain mukaan kustantaa verovaroin.

STEA ja Omaishoitajaliitto ovat sopineet Ovet-valmennusten järjestämisestä siten, että liiton paikallisyhdistysten järjestämä valmennus täydentää, mutta ei korvaa kuntien järjestämää lakisääteistä valmennusta omaishoitajille.

Kysymyksen perusteella vaikuttaa siltä, että joissakin yhdistyksissä on tulkittu STEA:n ja Omaishoitajaliiton antama ohjeistus Ovet-valmennuksen täydentävästä roolista siten, että samat omaishoitajat eivät saisi osallistua kumpaankin valmennukseen. STEA ei kuitenkaan edellytä, että kunnan valmennukseen osallistunut, omaishoidon tukea saava omaishoitaja ei saisi osallistua myös järjestön Ovet-valmennukseen. Omaishoitosopimuksen tehnyt omaishoitajat voi osallistua Ovet-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 312/2019 vp

valmennukseen sen jälkeen, kun hän on saanut kunnalta valmennuksen tai sopinut sen toteuttamisesta. STEA on keskusteluyhteydessä omaishoitajajärjestöjen kanssa ja seuraa omaishoitajien valmennuksen kehitystä vuoden 2018 lakimuutoksen jälkeen.

Helsingissä 22.11.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru